

Zo tof, dankzij AI heb ik nu een volwaardige band tot mijn beschikking

Erik Lindeman zanger

ECONOMIE 24-25

Countryzanger Erik Lindeboom in zijn huiskamerstudio. „Het is echt een geweldig gevoel om je eigen muziek uit te brengen."

REPORTAGE **KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE**

Dankzij AI timmert Erik Lindeman aan de weg als countryzanger

Erik Lindeman wilde doorbreken als zanger en eigen muziek maken, maar liep telkens tegen barrières aan. Dankzij AI maakt hij nu zijn muzikale ambities waar: maandelijks heeft hij meer dan 110.000 luisteraars.

Door **Jorit Verkerk** Fotografie **Saskia van den Boom**

BEVERWIJK

Erik Lindeman had alles geprobeerd. Hij zong smartlappen op bruiloften om van zijn podiumvrees af te komen, deed mee aan talentenjachten in lokale kroegen en ja, hij nam in 2014 ook deel aan *The Voice of Holland*. Marco Borsato, Trijntje Oosterhuis, Ilse DeLange en Ali B draaiden tijdens zijn auditie allemaal hun stoel om en bliezen zijn hoop op een doorbraak als zanger nieuw leven in. Maar in de volgende ronde, in de duels, lag-ie er alweer uit, en leek die droom weer verder weg dan ooit.

Dat hij kon zingen, dat wist-ie. Maar hoe maak je daar een carrière van? Met de band waarin hij speelde, wilde hij dolgraag eens een album maken, een *legacy* achterlaten. Eens in het jaar kwam de band samen om te eten en de plannen te bespreken, en dan voelde het weer even alsof die ambitie haalbaar was. Daarna ging iedereen naar huis en ebde de energie weg.

Het leven ging intussen door. Erik heeft een eigen marketingbureau, dat steeds beter ging lopen. De bandleden kregen kinderen, hij kreeg twee dochters. Prioriteiten verschoven en muziek verdween naar de achtergrond.

Alles veranderde toen zijn huwelijk stukliep, vertelt Erik vanuit zijn woonkamer in het Noord-Hollandse Beverwijk. Zijn ex-partner en hij gingen *birdnesten*: om de beurt woonden ze elders, terwijl de kinderen in hun vertrouwde omgeving konden blijven. Als hij niet thuis sliep, logeerde Erik bij vrienden. „Ik leefde als een nomade." Vrienden van hem hadden een gastenverblijf in Alkmaar waar hij vaak verbleef, „een soort schuur". Nu de structuur van het gezinsleven uit zijn leven was verdwenen, had Erik plots tijd. „Ik verveelde me de rambam."

In die periode ontdekte Erik dat hij geen anderen nodig had om zijn eigen muziek te maken. In die schuur kwam hij in aanraking met Suno, een Amerikaans platform voor AI-gegenereerde muziek. Erik had nog wat onuitgebrachte demo's van zijn band liggen, uploadde die in Suno, typte er een instructie bij, en drukte op een grote oranje knop. Een paar tellen later stond er een volwaardig nummer voor hem klaar.

„Ik was echt verbijsterd hoe goed en tof dat was", zegt Erik. Enthousiast deelde hij het liedje in een WhatsAppgroep met ex-bandleden. En hoewel zijn vrienden ook onder de indruk waren, zagen ze er als band geen toekomst in. AI-muziek klinkt „allemaal lekker", maar mist creativiteit, vond bandlid Mark van Grieken. Erik snapte de bezwaren wel. „Dus toen dacht ik: oké, als jullie het niet willen doen, ga ik het zelf proberen."

Wereldwijd weerstand

AI-muziek roept wereldwijd veel weerstand op, vooral in de muziekindustrie. De technologie achter platforms als Suno is getraind met miljoenen muzieknummers die het bedrijf van het internet haalde, zonder toestemming van artiesten of een vergoeding voor hen. Platenmaatschappijen als Universal Music en Sony hebben Suno daarom aangeklaagd; in Duitsland oordeelde een rechter vorig jaar dat het bedrijf auteursrechten had geschonden. Dat houdt Suno niet tegen: in juni haalde het ruim 400 miljoen dollar aan investeringen op, bij een waardering van 5,4 miljard dollar. Inmiddels zou het platform dagelijks meer dan zeven miljoen nummers genereren.

AI brengt ook de muziekindustrie in beweging, omdat artiesten er muziek door kunnen maken op een manier die voorheen niet mogelijk was. Neem de Amerikaanse West Coast-rapper Fenix Flexin, die carrière maakte met droge twerkmuziek vol verwijzingen naar seks, drugs en geweld – en die in juni plots het atypische RUBBERZ uitbracht, een door Britpop geïnspireerd, melodisch nummer dat herinneringen oproept aan The Smiths.

Na een stortvloed aan verdenkingen en kritiek gaf Fenix Flexin eindelijk toe dat AI niet alleen was gebruikt om zijn zang op een hoger niveau te brengen, maar ook om de muziek erbij te creëren. Het nummer is al tientallen miljoenen keren beluisterd en door verschillende toonaangevende platforms uitgeroepen tot hét liedje van afgelopen zomer.

Coproductie mens en AI

Ook Erik Lindeman timmert aan de weg. Anderhalf jaar na zijn besluit om met behulp van AI muziek te maken, trekt die nu maandelijks wereldwijd meer dan 110.000 luisteraars op streamingdienst Spotify. Hij heeft zijn keuze laten vallen op countryrock. Meer dan in de stevige rockmuziek die hij met zijn band maakte, kan hij daarin de emoties kwijt die bij hem naar boven kwamen sinds zijn relatie stukliep. Zoals in *Blame*, het eerste nummer dat hij uitbracht: *She said she had it worse, like I didn't bleed too // Like my silence meant I never felt what she knew.*

Blame was een coproductie van mens en AI: Erik schreef „vanuit zijn emotie" de teksten, bedacht grofweg wat voor type nummer hij wilde maken, en zong alles zelf in. Met dat materiaal opende hij Suno en begon uitgebreide instructies te geven. Na tientallen van die iteraties had Suno een volwaardig nummer gecreëerd – inclusief gitaarriffs, drums en piano.

Erik Lindeman: „Waar ik wel wat op tegen heb, zijn mensen die pretenderen artiest te zijn, die **een prompt invoeren op Suno** en daar wat geld mee hopen te verdienen op Spotify."

> Ik was echt verbijsterd hoe tof dat was. Eigenlijk heb ik door Suno een volwaardige band tot mijn beschikking

Kwaliteit

Zo bracht hij, van *Blame* tot en met *Right Swipe Miracle*, veertien nummers uit. Gaandeweg begon de kwaliteit van de Suno-output hem toch tegen te staan. „Je hoort gewoon dat er geen echte instrumenten in zitten", zegt hij. „Dat irriteerde me." Dus plaatste Erik een oproepje op een forum voor artiesten die een producent zoeken. „Ik ben Erik, een onafhankelijke Nederlandse country-artiest die hard groeit in het algoritmische ecosysteem van Spotify", schreef hij. „Ik wil graag serieus de instrumentele productiekwaliteit verbeteren van mijn aankomende releases."

De Amerikaanse producer Peter Ferguson hapte toe. „Ik zag dat Erik momentum had op Spotify", zegt hij tegen *NRC*. Dat was voor hem een belangrijke vereiste. Ferguson woont in Nashville, het epicentrum van de countrymuziek, en heeft samengewerkt met Amerikaanse country-artiesten als David Nail en Caylee Hammack, die miljoenen luisteraars hebben.

Je kunt zeggen dat Ferguson de *humanizer* is geworden van Erik Lindemans muziek, hoewel hij dat woord zelf niet zou willen gebruiken, omdat het veronderstelt dat de demo die Erik hem toestuurt onmenselijk is. Maar toch: Erik stuurt Ferguson zijn ingezongen Suno-demo, en Ferguson laat de AI-muziek inspelen door menselijke sessiemuzikanten. Zo is in Lindemans nieuwe nummers geen AI meer te bekennen: van de zang tot de instrumenten, alle muziek komt nu van mensen. Ferguson: „Het is niet zo dat ik het menselijke element in de muziek injecteer. Wel maak ik die rijker."

Democratiserend effect

„Eigenlijk heb ik door Suno een volwaardige band tot mijn beschikking", zegt Erik, „terwijl ik niet afhankelijk ben van andere mensen. Wanneer ik tijd en zin heb, gebeuren er dingen. Dat vind ik veel efficiënter dan een echte band. Zonder AI had niemand van mijn nummers of van mijn naam gehoord."

Volgens Ferguson is Erik Lindeman een typisch voorbeeld van de „democratiserende werking" van AI. De productiecyclus van muziek is korter geworden, het uitbrengen van eigen muziek laagdrempeliger. Hoewel Ferguson vindt dat Suno artiesten had moeten betalen voor de muziek waarmee het zijn AI-model trainde, ziet hij AI-muziek per saldo als een positieve ontwikkeling. „Mensen hebben in het verleden zoveel geweldige muziek gemaakt die, om welke reden dan ook, nooit is uitgebracht. Terwijl het echt een geweldig gevoel is om je eigen muziek uit te brengen, net zoals het heerlijk moet zijn om een boek uit te brengen."

De keerzijde van die laagdrempeligheid is dat muziekplatforms sinds vorig jaar werkelijk worden overspoeld door laagwaardige AI-gegenereerde muziek waaraan nauwelijks meer een mens te pas is gekomen. Zo verwijderde Spotify afgelopen jaar naar eigen zeggen 50 miljoen nummers uit zijn aanbevelingsalgoritmes en 75 miljoen nummers van zijn platform. „AI-gegenereerde *slop* en *spam* horen niet thuis in jullie aanbevelingen", schreef het. Volgens Spotify overlapten de nummers die luisteraars vaak uitzetten veelvuldig met de nummers die het platform zelf identificeerde als slop.

Simpele prompts

Voordat Erik een Suno-productie goed genoeg vindt om naar Ferguson te sturen, is hij soms „honderd versies" verder, licht hij toe. Van iedere versie behoudt hij de elementen waarover hij tevreden is. „Waar ik wel wat op tegen heb, zijn mensen die pretenderen artiest te zijn, die een prompt invoeren op Suno en daar wat geld mee hopen te verdienen op Spotify."

Dat verschilt wezenlijk van hoe hij de AI-tool zelf gebruikt, benadrukt hij. Wat die mensen met simpele prompts doen, gaat „ten koste van muzikanten die muziek uitbrengen waarbij wél een creatief proces komt kijken".

Natuurlijk krijgt Lindeman ook kritiek vanwege zijn openlijke AI-gebruik. Daar haalt hij zijn schouders over op. Hij verwacht dat de muziekindustrie AI uiteindelijk omarmt, net zoals dat gebeurde met synthesizers, drumcomputers en autotune: technologieën die aanvankelijk op weerstand stuitten, maar inmiddels niet meer weg te denken zijn uit de popmuziek. De luistercijfers spreken in dat opzicht in zijn voordeel. Hij verdient meer dan 1.500 euro per maand aan streams op Spotify en steekt dat volledig in de productie van nieuwe muziek.

Voorlopig is zijn doel iedere maand nieuwe „Erik Lindeman-waardige" muziek uit te brengen. Volgend jaar wil hij ook het podium op. „Ik heb altijd muziek gemaakt met de intentie de nummers ook live te brengen, met een toffe liveband", zegt hij. „Waarbij ik het echt ben, met echte muzikanten die daar ook gewoon voor beloond worden."